

Kryteria oceniania z języka polskiego

KLASA VI

OCENĘ CELUJĄCĄ otrzymuje uczeń, którego wiedza znacznie wykracza poza obowiązujący program nauczania:

- twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania polonistyczne,
- proponuje rozwiązania oryginalne i wykraczające poza materiał programowy,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne oraz cechują się dojrzałością myślenia, nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości,
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach szkolnych, międzyszkolnych,
- podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych, prezentuje wysoki poziom merytoryczny i artystyczny.

OCENĘ BARDZO DOBRĄ otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określony programem nauczania dla klasy VI:

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE:

- wypowiedzi ustne i pisemne ucznia są całkowicie poprawne pod względem stylistyczno-językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym, potrafi samodzielnie wnioskować, myśleć logicznie, samodzielnie sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy,
- bezbłędnie pisze charakterystykę postaci, określa motywację czynów bohaterów, ocenia ich postępowanie,
- opowiadanie twórcze wzbogaca dialogami, elementami opisów i charakterystyki,
- biegle posługuje się słownikami i encyklopedią,
- ten sam tekst potrafi przedstawić w formie streszczenia, opisu, opowiadania, w sposób świadczący o gruntownej znajomości utworu,
- bezbłędnie pisze sprawozdanie ze spaceru, wycieczki, a w pracy poświęconej oglądanemu filmowi lub spektaklowi teatralnemu podejmuje próby recenzji,
- rozumie i poprawnie posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, liryce i dramacie,
- dokonuje samodzielnie analizy i interpretacji wiersza, wyodrębnia środki stylistyczne, określa ich funkcje,
- pisze prace bezbłędne pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym.

FLEKSJA I SKŁADNIA:

- zna rodzaje zaimków, ich funkcję w zdaniu, uzasadnia zastosowanie skróconych form zaimków,
- biegle stopniuje przymiotniki i przysłówki, nazywa rodzaj stopniowania,
- pisze poprawnie "nie" z różnymi częściami mowy,
- rozpoznaje różne typy liczebników, potrafi uzasadnić użycie danego liczebnika, odmienia trudniejsze liczebniki złożone,
- stosuje w zdaniu rzeczownik w różnych funkcjach składniowych (podmiotu, orzecznika w orzeczeniu imiennym, przydawki, dopełnienia),
- rozpoznaje zdanie z orzeczeniem imiennym, omawia jego budowę,
- podając przykłady, omawia różne sposoby wyrażania orzeczenia oraz podmiotu, przydawki, dopełnienia i okolicznika,
- przeprowadza klasyfikację zdań złożonych.

SŁOWOTWÓRSTWO:

- przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazów,
- wskazuje przyrostek lub przedrostek jako formant w jednym wyrazie i jako składnik podstawy słowotwórczej w innym,
- podaje przykłady z obocznymi tematami słowotwórczymi, daje przykłady wyrazów utworzonych za pomocą różnych formantów.

OCENĘ DOBRĄ otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w kl. VI:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I JĘZYKOWE:

- czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowe,
- potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów,
- dobra znajomość tekstu pozwala mu na odtwórcze opowiadanie losów bohaterów i omówienie elementów świata przedstawionego,
- poprawnie pisze plan ramowy i szczegółowy,
- wskazuje poznane środki stylistyczne w wierszu i omawia ich funkcje,

FLEKSJA I SKŁADNIA:

- wymienia rodzaje zaimków,
- wyróżnia przysłówki od innych części mowy, wskazuje sposób ich utworzenia,
- poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki, wie, czemu służy stopniowanie,
- podaje przykłady różnych typów liczebników, odmienia liczebniki zbiorowe,
- na konkretnych przykładach omawia sposób wyrażenia orzeczenia i podmiotu, wyróżnia w zdaniu związki wyrazów,
- odróżnia zdania złożone podrzędnie od zdań złożonych współrzędnie.

SŁOWOTWÓRSTWO:

- od podanych wyrazów podstawowych tworzy kilka wyrazów pochodnych, będących różnymi częściami mowy,
- rozpoznaje wyraz pochodny, który może być podstawowym dla innego wyrazu,
- wyjaśnia pisownię podanego wyrazu, odwołując się do wiadomości ze słowotwórstwa.

OCENĘ DOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej dla kl. VI w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I JĘZYKOWE:

- w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa i ortografii,
- w miarę samodzielnie posługuje się następującymi formami wypowiedzi: opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, opis (postaci, przedmiotu, krajobrazu), sprawozdanie, list, dziennik, pamiętnik, zaproszenie, telegram, ogłoszenie, przepis, instrukcja, notatka, życzenie, gratulacje, zawiadomienie,
- jego technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie tekstu,
- zna przewidziane programem gatunki literackie,
- odróżnia obrazowanie realistyczne od fantastycznego,
- umie wymienić elementy świata przedstawionego (miejsce i czas akcji, bohaterów, wydarzenia),
- odróżnia podmiot liryczny od bohatera utworu,
- poprawia popełnione błędy językowe przy pomocy nauczyciela,
- gromadzi słownictwo na zadany temat.

FLEKSJA I SKŁADNIA:

- wyróżnia w tekście czasowniki w formie osobowej i nieosobowej,
- określa funkcję czasownika w zdaniu,
- odmienia podane rzeczowniki przez przypadki,
- rozpoznaje w zdaniu zaimki, przysłówki, przymiotniki i liczebniki,
- stopniuje przymiotniki i przysłówki,
- rozróżnia przymyki proste i złożone, wyrażenia przymikowe,
- na łatwiejszych przykładach omawia sposób wyrażenia podmiotów, rozpoznaje zdanie bezpodmiotowe,
- nazywa w zdaniu części zdania (na prostych przykładach),
- układa zdania złożone z podanych zdań pojedynczych,
- odróżnia zdania pojedyncze od zdań złożonych i próbuje określić ich rodzaj.

OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I JĘZYKOWE:

- jego technika cichego i głośnego czytania pozwala na zrozumienie tekstu,
- względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu przez niego analizowanego zagadnienia,
- błędy językowo-stylistyczne, logiczne i ortograficzne popełniane w wypowiedziach pisemnych nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie,
- stopień opanowanych przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych o niewielkim stopniu trudności,
- samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela rozpoznaje części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, przymimek i spójnik),
- rozpoznaje podmiot i orzeczenie,
- odmienia rzeczownik przez przypadki,
- odmienia czasownik przez osoby, czasy, liczby, rodzaje,
- odróżnia zdania pojedyncze od złożonych,
- próbuje wykonać wykres zdania pojedynczego,
- łączy wyrazy w zespoły składniowe.

SŁOWOTWÓRSTWO:

- zestawia pary wyrazów podstawowych i pochodnych,
- przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazu o przejrzystej budowie - wskazuje podstawę słowotwórczą i formant,
- tworzy wyrazy pochodne za pomocą poznanych formantów.

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości z fleksji, składni, słownictwa, ortografii, frazeologii i w zakresie redagowania poznanych form wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, przewidzianych podstawą programową w klasie szóstej,
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania w stopniu zadowalającym,
- jego wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym,
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych, językowych, stylistycznych, logicznych,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności.

Kryteria opracował zespół humanistyczny SP6